

Grund tror jeg, det ærede Medlem selv maa ønske, at man ikke vil stemme for dette Ændringsforslag. Fik vi det vedtaget, faa vi under ingen Omstændigheder nogen Lov. Det forbyder alt Arbejde før 12 Aars Alderen i Byerne og før 10 Aars Alderen i Landbruget. Der kan ikke være Tale om her at komme ind paa dette Spørgsmaal, endsige saa vidt gaaende som her foreslaaet.

Med Hensyn til min Stilling til Barnealderen har det ærede Medlem modificeret sine Udtalelser siden i Fredags. Han sagde, at jeg havde slaaet et djærvt Slag for det absolutte Forbud mod Arbejde for Børn under 14 Aar, men det maa jeg nedlægge en bestemt Indsigelse imod. Det har jeg ikke gjort hverken i Fjor eller ved Forslagets Forelæggelse eller overhovedet paa noget Punkt. Jeg har tværtimod reserveret mig, at hvis vi ikke kunde komme saa langt, vilde vi nøjes med mindre, da Sagen med Rette havde været Genstand for megen Tvivl. Naar jeg nu har faaet de 14 Aar anerkendt af Udvalget og forhaabentlig faar det godkendt ved Afstemningen, selv om det er udsat nogle Aar, staar jeg bedre, end jeg i alt Fald med nogen Sikkerhed havde kunnet vente.

Jeg hører nu, at den ærede Ordfører ogsaa er villig til at stille den normale Arbejdsdag for Mænd og Kvinder ved Siden af hinanden. Jeg kan i den Henseende henvise til mine meget indgaaende Udtalelser derom i December Maaned 1899. Uden at komme tilbage dertil vil jeg ganske særlig henvise den ærede Ordfører til Rigsdags-tidende Sp. 2123, hvor jeg udtrykkelig har sagt, at hvis Arbejderne her ville have en Normalarbejdsdag som i Svejts paa 13 Timer eller som i Frankrig paa 12 Timer eller som i Østerrig ligeledes paa 12 Timer, vil jeg udtale, at det er kedeligt at skulle lovgive om voksne mandlige Arbejders Arbejdstid, men vilde man absolut have en saadan, saa jeg ingen Ulykke deri, men der er ikke nogen dansk Industriarbejder, der bryder sig en Døjt om at faa normeret en Arbejdsdag paa 12 Timer med 10 Timers effektivt Arbejde, thi den har han allerede og ofte lidt mindre endda end den. Og jeg tænker, at de ville faa noget mindre endnu paa Grund af den Retning, hvori Ønskerne og Bestræbelserne og ogsaa Resultatet viser sig at gaa, nemlig til en Forkortelse af Arbejdstiden, hvad vi i og for sig alle meget vel kunne unde den arbejdende Klasse, naar den ønsker det og kan forskaffe sig det selv. Det er min Mening om Normalarbejdsdagen for Mænd,

at jeg kun kunde komme til at tænke mig, at jeg som Minister skulde kunne være med til en Lov, som forbød dem at arbejde længere, end de paa nogen Maade kunde arbejde. Men en Normalarbejdsdag paa 8 Timer, hvor det ved Lov bestemmes, at man ikke maatte arbejde længere, end i alt Fald et meget stort Antal Arbejdere ønsker, er en Tvangslov, medens det andet er en Beskyttelseslov. Denne 12 Timers Arbejdsdag er en Beskyttelseslov, som Arbejderne her til Lands ikke behøve, thi de have ikke denne lange Arbejdstid. Der er altsaa ikke nogen Gradforskel, men en kvalitativ Forskel mellem den af Socialdemokratiet foreslaaede Normalarbejdsdag og den i Østerrig, Frankrig og Svejts gældende.

Jeg mener herved at have besvaret de til mig rettede Udtalelser og skal ikke komme nærmere ind paa, i hvilket Omfang det ærede Medlem for Kjøbenhavns 10de Valgkreds har medvirket til, at Kvinderne gaa ud af Loven. Det er mig bekendt, at der ogsaa er andre, som mere frivilligt have vist Bestræbelser herfor end det ærede Medlem, som ganske vist ufrivilligt, efter min Mening i alt Fald, har bidraget dertil. I hvert Fald kan der formentlig ikke rejses nogen Indvending imod, at jeg ikke har kunnet opretholde Fordringen, efter som det er sikkert, at 14 af Udvalgets 15 Medlemmer trods den Dagsorden, der foreligger her i det høje Ting, have stemt for, at de paagældende Bestemmelser skulde gaa ud. Med Hensyn til § 7 om Barselkvinder tilraader jeg at vedtage Udvalgets Ændringsforslag. Jeg ønsker blot ikke, at man tillægger det nogen særdeles stor Betydning, eller at det betegnes som en Arbejderbeskyttelse, vi have her til Lands. Jeg forbeholder mig, som allerede anmeldt, mellem 2den og 3die Behandling at konferere med Udvalget om denne Bestemmelser Affattelse, der fra forskellige Sider, vistnok ogsaa af Forslagsstillerne selv, er bleven betegnet som utilfredsstillende.

Ordføreren (Philipsen): Spørgsmaalet om Normalarbejdsdagens Indførelse i Danmark hører til de akademiske Spørgsmaal, som jeg ikke skal forarge det ærede Medlem for Randers Amts 3die Valgkreds (Bjerre) ved at forfølge, og jeg skal heller ikke opholde de Herrers Tid med yderligere Udtalelser derom. Da alt forekommer mig at være sagt om de faa saglige Spørgsmaal, der er os imellem, skal jeg til Slutning kun gøre et Par personlige Bemærkninger, som forekomme mig nød-